

KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA

**DANAROSE E. MALIBIRAN
FERWIN P. PRECENILLO**

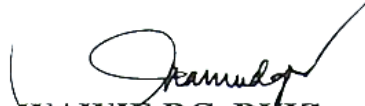
Di-graduwadong Tesis na ipinasa sa Kaguruan ng Departamento ng Sikolohiya,
Kolehiyo ng mga Sining at Agham, Central Luzon State University,
Lungsod Agham ng Munoz, Nueva Ecija, bilang katuparan
ng mga pangangailangan para sa kursong

BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA

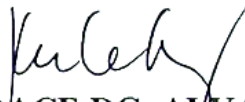
HUNYO 2018

DAHON NG PAGPAPATIBAY

Ang di-gradwadong na may pamagat na **KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA**, inihanda at ipinasa nina **DANAROSE E. MALIBIRAN** at **FERWIN P. PRECENILLO** bilang pagtupad sa mga pangangailangan para sa kursong **BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA** ay tinanggap at sinang-ayunan.

WAWIE DG. RUIZ
Tagapayo

6-4-2018
Petsa

KAREN GRACE DG. ALVAREZ
Tagasuri

6-5-2018
Petsa

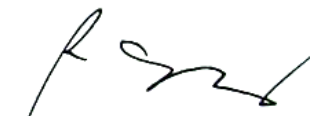

ANGELO R. DULLAS
Tagapamahala ng Pananaliksik ng Departamento

6-5-2018
Petsa

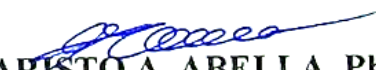
Tinanggap at sinang-ayunan bilang pagtupad sa mga pangangailangan para sa kursong **BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA**.

ANGELO R. DULLAS, M.A.
Tagapangulo, Departamento ng Sikolohiya

6-5-2018
Petsa

RICH MILTON R. DULAY, M.Sc.
Tagapamahala ng Pananaliksik ng Kolehiyo

6-5-2018
Petsa

EVARISTO A. ABELLA, Ph. D
Dekano, Kolehiyo ng mga Sining at
Agham

6-5-2018
Petsa

ANG MGA MAY AKDA

Si Danarose E. Malibiran ay dalawampung taong gulang, ipinanganak noong labimpito ng Marso 1998 sa siyudad ng Cabanatuan City. Anak nina Adornado L. Malibiran at Rosalinda E. Malibiran. Sila ay nakatira sa Baloc, Sto. Domingo Nueva Ecija. Siya ay nagtapos ng kaniyang elementarya sa REH Montessori College sa Talavera, Nueva Ecija at nagtapos ng kaniyang pag-aaral sa sekondarya sa Wesleyan University-Philippines sa Cabanatuan City. Ang may-akda ay nagtapos ng kaniyang kolehiyo na may kursong Batsilyer ng Sining sa Sikolohiya sa Kolehiyo ng Sining at Agham ng Central Luzon State University kung saan siya ay naging College at University Scholar.

Ang may akda ay lumahok din sa taunang Psychological Association of the Philippines Junior Affiliates noong taong 2017-2018. Ang may akda ay dumalo rin sa ginanap na Research Congress sa Vigan Ilocos Norte. Siya rin ay isa sa mga Student Proctor sa ginanap na entrance examination ng Central Luzon State University noong ikalabing tatlo ng Enero taong 2018 at sa naging Pre-Employment ng Office of the Student Affairs noong ika-apat ng Hunyo taong 2018. Natapos ng may-akda ang kanyang dalawang daang oras na on-the-job training sa Veterans Memorial Medical Center sa Quezon City.

ANG MGA MAY-AKDA

Ang may-akda ay si Ferwin P. Precenillo na ipinanganak noong ika-sampu ng Enero taong 1999 sa Barangay Tondod, San Jose City Nueve Ecija. Francisco J. Precenillo at Shirley P. Precenillo. Nabinyagan bilang Romano Katoliko sa simbahan ni San Jose ang Manggagawa noong ika-sampu ng Enero taong 2000.

Tinapos niya ang kanyang elementarya sa Mababang Paaralan ng Tondod noong buwan ng Marso taong 2010. Samantala, siya ay nagtapos bilang Salutatorian sa Mataas na Paaralan ng Tondod noong Marso ng taong 2014. Bukod sa karangalang pang-akademiya, siya rin ay nagtapos noong sekondarya bitbit ang gantimpla galing sa dating Bise Presidente Jejomar Binay na Leadership Award sa kanyang pagiging Presidente ng Supreme Student Government. Bukod sa Leadership Award, siya ay ginantimpalaan din bilang Journalist of the Year dahil sa kanyang pagsali sa Regional Schools Press Conference sa larangan ng Science Writing noong taong 2013.

Samantala, ang may-akda ay nagtapos ng kursong Batsilyer ng Sining sa Sikolohiya, Kolehiyo ng mga Sining at Agham, Central Luzon State University noong ika-29 ng Hunyo taong 2018.

Bago pa mang tuluyang umakyat ng entablado ang may-akda upang makuha ang diploma, ang may-akda ay mayroong mag nilahukang mga seminar at pagsasanay upang lalong umusbong ang kanyang kaalaman sa larangan ng sikolohiya. Dumalo sa taunang conference ng Psychological Association of the Philippines-Junior Affiliate (PAPJA)ang may-akda mula sa taong 2016 hanggang 2018 na karaniwang dinaraos sa SMX Convention Center sa Lungsod ng Pasay at sa mga unibersidad sa Maynila gaya ng Far

Eastern University at De La Salle University-Manila. Dinaluhan din ng may-akda ang ika-limang National Psychology Research Congress sa Lungsod sa Vigan lalawigan ng Ilocos Sur noong Oktubre taong 2016. Nabigyan naman ng pagkakataong irepresenta ng may-akda ang Kolehiyo ng mga Sining at Agham nang siya ay sumali sa Intercollegiate Literacy-Musical Contest sa larangan ng Dagliang Talumapti noong ikaw-anim ng Mayo taong 2016. Siya rin ang isa sa mga naging Student Proctor sa dinaos ng CLSU-College Admission Test noong Enero 13-14 taong 2018 at nangasiwa sa Pre-Employment ng Office of the Student Affairs noong ika-apat ng Hunyo tanong 2018.

Bukod sa mga nilahukang mga seminars at pagsasanay, ang may-akda ay nahalal bilang ingat-yaman ng Psychology Student Council (PSC) taong panuruan 2016-2017. Siya rin ay muling nahalal bilang Pangulo ng PSC sa taong panuruang 2017-2018. Natapos ng may-akda ang kanyang 200 na oras sa on-the-job training sa Psychological Resources Center sa Lungsod ng Quezon.

PASASALAMAT

Pasasalamat sa kaguruan ng departamento ng sikolohiya na silang naglinang ng aming kaisipan at kakayahan lalo na sa aming tagapayo na si Sir Wawie DG Ruiz na siyang nagtulak sa amin upang tapusin ang aming tesina, makapagsulat ng maayos at sa iyong mga salitang nakakapagpa-taas sa aming motibasyon. Gayun din sa aming tagasuri at maging sa tagapamahala ng mananaliksik ng aming departamento na si Ma'am Karen Grace DG. Alavarez at Sir Angelo R. Dullas na nagbigay lalo ng kulay upang higit na mapaghusay an gaming pagsulat sa aming tesis. Taos puso po ang aming pasasalamat sapagkat ginabayan at tinuruan ninyo kami mula sa simula hanggang sa wakas ng aming pagsulat sa papel na ito. Salamat sa inyong mga ideya at mga payo upang higit na mapaghusay an gaming pagsusulat at maging maayos ang aming tesis.

Pasasalamat sa bumubuo *Parole and Probation Office* ng Lungsod ng San Jose na at sa aming naging kalahok na silang dahilan upang masakatuparan ng mga may-akda ang layunin ng aming papel. Salamat sa inyong tiwala at oras na ibinigay sa amin noong kami ay nangangalap ng datos. Naniniwala kami na kung hindi dahil sa inyo, wala kaming magagawa at matatapos sa tesis.

Sa aming mga pamilya at kaibigan, salamat sa inyong mga suporta. Sa lahat ng mga taong naniwala at sumuporta sa amin, salamat ng marami. Patnubayan nawa kayo ng Poong Maykapal.

TALAAN NG NILALAMAN

PAMAGAT	i
DAHON NG PAGPAPATIBAY	ii
ANG MGA MAY AKDA	iii
PASASALAMAT	vi
TALAAN NG MGA NILALAMAN	vii
TALAAN MGA APENDISES	ix
TALAAN NG MGA FIGURA	x
ABSTRAK	xi
PANIMULA	1
Ang Buhay sa Likod ng Rehas	3
Mula Loob Patungo sa Labas	5
Konsepto ng Loob	9
Kasalukuyang Pag-aaral	11
Teoretikal na Balangkas	11
METODO	16
Disenyo ng Pag-aaral	16
Ang mga Kalahok	16
Panukat ng Pag-aaral	16
Pamamaraan sa Pagkuha ng Datos	17
Pagbibigay Saysay sa mga Datos	17

RESULTA	19
Unang Kalahok	19
Pangalawang Kalahok	26
Ikatlong Kalahok	30
Ika-apat na Kalahok	33
Ika-limang Kalahok	40
DISKUSYON	45
KONKLUSYON	58
REKOMENDASYON	60
BATAYAN NG PAG-AARAL	62
MGA APENDESI	66

LISTAHAN NG APENDESIS

Mga Apendis	Pamagat	Pahina
A	Liham Pagpapaalam	66
B	Gabay na Katanungan	67

LISTAHAN NG MGA FIGURA

Pigura	Pamagat	Pahina
1	Ang Loob	13
2	Ang Nagbabagong Loob	52

ABSTRAK

MALIBIRAN, DANAROSE E. AT PRECENILLO, FERWIN P. Batsilyer ng Sining sa Sikolohiya, Departamento ng Sikolohiya, Kolehiyo ng mga Sining at Agham, Central Luzon State University, Lungsod ng Muñoz, Nueva Ecija. **KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA.**

Tagapayo: WAWIE DG. RUIZ

Ang kwalitatibong pag-aaral na ito na naglalayong pag-aralan ang loob ng mga nakalaya sa bilangguan. Lima ang mga naging kalahok sa pag-aaral na ito ay pinangangasiwaan ng ospisyal ng *Parole and Probation Office* sa Lungsod ng San Jose na nakalaya sa. Sila ay nagtaglay ng ganitong katangian: (1) naninirahan sa lalawigan ng Nueva Ecija, (2) nakalaya na ng dalawang buwan pataas, (3) dumadalo sa *Therapeutical Counseling* ng *Parole and Probation Office* sa Lungsod ng San Jose. Pakikipagkwentuhan ang naging daloy ng pakikipag-usap ng mananaliksik sa mga kalahok kung saan *thematic analysis* ang ginamit sa pag-aanalisa ng mga nakalap na datos. Sa pag-alam ng kanilang loob ginamit ang *confrontative values* (bahala na, lakas/sama ng loob at pakikibaka). Lumabas na ang bahala na ay pinag-samang determinism at fatalism, ang lakas ng loob naman ay nagmula sa kanilang pamilya at sa kanilang sarili, ang sama ng loob ay nagmula sa galit sa kanilang kamag-anak at ang nakikibaka ang mga kalahok sa *stigma* at *stereotype* na nabuo mula sa kanilang pagkakabilanggo.

Nagpagalaman sa pag-aaral na ito ang loob ng mga kalahok ay nagbabago dulot ng kanilang mga naging karanasan sa loob at sa labas ng bilangguan. Lumabas na ang

kanilang loob ay dalisay at matibay sapagkat sa dami ng kanilang mga naging karanasan patuloy silang lumaban at nagpatawad at tinaggap ang kanilang sitwasyon.

Keywords: Loob, *Confrontative Values*, Nagbabagong Loob, Dalisay, Tibay

KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA

Batayan ng Pag-aaral

- Alejo, A.E. (1990). Tao po! Tuloy! Isang landas ng pag-unawa sa loob ng tao. Quezon City: Office of Research and Publications, Ateneo de Manila University.
- Aquino, C.C. (1999). Mula sa kinaroroonan: Kapwa, kapatiran, at bayan sa agham panlipunan. Nasa A.M. Navarro at F. Lagbao-Bolante (mga pat.), Mga babasahin sa agham panlipunang Pilipino: Sikolohiyang Pilipino, Pilipinolohiya, at pantayong pananaw. Quezon City: C&E Publishing, Inc., 2007, 201-240.
- Brewster, K., Sorrentino, P. at Hailemariam, M. (2004). Beyond the Big House: Making the Transition to Life After Prison. VA Engage Journal. Volume 3, Article 4.
- Crawley, E., at Sparks R. (2006). Is there life after imprisonment? How elderly men talk about imprisonment and release. Criminology & Criminal Justice © 2006 SAGE Publications
- Editorial: "Prisons Can Seriously Damage Your Mental Health". [Editorial]. Prison Reform Trust
- Enriquez, V.G. (1978, Enero-Disyembre). Kapwa: A core concept in Filipino social psychology. Philippine Social Sciences and Humanities Review, 42 (1-4), 100-108.
- Grommon, E., Rydberg J., at Bynum, T. (2012). Understanding the Challenges Facing Offenders Upon Their Return to the Community: Final Report. Michigan Justice Statistics Center School of Criminal Justice Michigan State University

KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA

Haney, C. *The Psychological Impact of Incarceration: Implications for Post-Prison Adjustment*. University of California-Santa Cruz.

James, N. (2015). *Offender Reentry: Correctional Statistics, Reintegration into the Community, and Recidivism*. Congressional Research Service.

James D. J. at Glaze L.E., (2006). *Mental Health Problems of Prison and Jail Inmates*. Bureau of Justice Statistics Special Report

Jose, M.D.dL. at Navarro, A.M. (2004). *Katawan at kaluluwa sa kronikang Espanyol: Pagtatalaban ng sekswalidad at espiritalidad noong dantaon 16-18*. Daluyan: *Journal ng Wikang Pilipino*, 12 (1), 64-80.

Lanaria, Jevy Lara. *Kapwa in pamilya rooted in loob of divine image: Thoughts from a Filipino catholic theologian*.

Larsen, R. J., & Buss, D. M. (2010). *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature* (4th Edition). New York: McGraw- Hill.

Lindzey, G. (1989). *Theories of Personality* 3rd edition. New York: John Wiley and Sons. Miranda, D.M. (1989). *Loob; The Filipino within: A preliminary investigation into a pre- theological moral anthropology*. Manila: Divine Word Publications.

Navarro, Atoy M., Petras, Jayson D., Utajano-Batangan, Maria Theresa, Ph. D. (2013). *Kasaysayan, Lipunan, at Sikolohiyang Pilipino*. Diwa E-Journals.

KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA

Petersilia, J. (2000). *When Prisoners Return to the Community: Political, Economic, and Social Consequences*. Sentencing and Corrections.

Pilipino Star Ngayon (2009). DOH Tutulong sa BJMP na Gamutin ang Sakit ng mga Preso.

Prison Life and Life After Prison (2015). SAGE Pub. Inc.

Ressurecion, R. (2007). *Malasakit, Pakikipagkapwa, at Kadalisayang-Loob: Mga Pundasyon ng kagandahang-loob*. Pamantasang De Lasalle- Manila, Philippines.

Reyes, Jeremiah (2015). *Loób and Kapwa. Thomas Aquinas and A Filipino Virtue Ethics*. KU Leuven Humanities and Social Sciences Group Institute of Philosophy

Solomon, A.L., Osborne, J.WL., LoBuglio, S.F., Mellow, J., at Mukama, D.A (2008). *Life After Lockup. Improving Reentry from Jail to Community*.

Taguibao, Jalton G. (2013). *Ang Kapwa, Loob, at Ugnayang Pulitikal ng Pangulo at Mamamayan Batay sa Pagsusuri ng mga Talumpati ng Pangulo Mula 1986 Hanggang 2013*. Diwa E-Journal

Visher, C., Debus S., at Yahner J. (2008). *Employment after Prison: A Longitudinal Study of Releasees in Three States*. Urban Institute Justice Policy Center.

Western, B. (2004). *Incarceration, Marriage, and Family Life*. Department of Sociology Princeton University

KONSEPTO NG LOOB NG MGA NAKALAYA

Western, B., Braga, A. A., Daris, J. at Sirois, C. (2014). Stress and Hardship After Prison.

Department of Sociology.